

Streszczenie rozprawy doktorskiej
System i reforma samorządu lokalnego na Ukrainie
mgr Roman Graminskiy

Promotor: prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska
Promotor pomocniczy: dr hab. Michał Słowikowski
Rozprawę wykonano w Katedrze Systemów Politycznych Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego

Cel i zadania badania

Celem rozprawy jest zbadanie procesu formowania instytucji samorządu lokalnego na Ukrainie oraz specyfiki jej transformacji na obecnym etapie.

Aby osiągnąć ten cel, konieczne jest rozwiązanie następujących zadań:

- zbadanie specyfiki systemu politycznego Ukrainy;
- zdefiniowanie pojęcia samorządu lokalnego i jego roli w tworzeniu demokracji i społeczeństwa obywatelskiego;
- zbadanie instytucjonalno-prawnych aspektów samorządu lokalnego na Ukrainie;
- scharakteryzowanie specyfiki wyborów samorządowych na Ukrainie;
- określenie priorytetów reformy w dokumentach programowych prezydenta, parlamentu i rządu;
- uzasadnienie wykorzystania doświadczeń zagranicznych w reformowaniu samorządu lokalnego na Ukrainie;
- przeanalizowanie wdrażania reformy samorządu lokalnego;
- ujawnienie problemów i sprzeczności w realizacji reformy samorządowej;
- ocena stanu rozwoju reformy samorządu lokalnego na podstawie ankiety eksperckiej;
- wyodrębnienie koncepcyjno-priorytetowych kierunków realizacji reformy samorządu lokalnego;

Obiekt badania – instytucja samorządu lokalnego na Ukrainie.

Przedmiot badania – analiza procesu reformowania instytucji samorządu lokalnego na współczesnej Ukrainie.

Metody badawcze

Aby osiągnąć cel i wyznaczone zadania, w pracy zastosowano kompleks ogólnych i specjalnych metod naukowych oraz podejść do badań, a mianowicie:

- podejście politologiczne, które dało możliwość zbadać formy interakcji między instytucją samorządu lokalnego, instytucją władzy państwowej i społeczeństwem obywatelskim we współczesnej Ukrainie;

– metodę dialektyczną – tworzenie instytucji samorządu lokalnego rozpatrywane jak złożony i sprzeczny proces, który przyczynia się do zachowania i rozwoju tożsamości politycznej państwa ukraińskiego;

– systematyczne podejście umożliwiło zbadanie elementów i funkcji instytucji samorządu lokalnego na Ukrainie jako operatora systemu dystrybucji wartości i zasobów między obywatelami;

– na podstawie metody historycznej zbadano proces historycznego rozwoju instytucji samorządu lokalnego i jego miejsce w systemie podstawowych instytucji państwa ukraińskiego na różnych etapach rozwoju historycznego państwowości ukraińskiej;

– metodą instytucjonalną przeanalizowano zasady funkcjonowania zarówno instytucji samorządu lokalnego, jak i innych instytucji politycznych państwa ukraińskiego (Prezydenta, Rady Najwyższej, Gabinetu Ministrów, partii politycznych itp.);

– do badania empirycznego wykorzystano bazę faktologiczną, która składa się z danych ankietowych ukraińskich ośrodków socjologicznych oraz autorskiej analizy ocen eksperckich ukraińskich politologów.

Struktura pracy

Rozprawa składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, wniosku oraz wykazu wykorzystanych źródeł. Łączna objętość pracy to 388 stron, z czego objętość tekstu głównego to 346 stron, spis wykorzystanej literatury obejmuje 373 tytuły (36 stron).

Główna treść pracy

We „Wstępie” uzasadniona została aktualność tematu badawczego, wskazany związek między pracą a tematyką badań naukowych, określony cel i zadania badań, opisane podstawy metodologiczne rozprawy, ujawniona nowość naukową, wyjaśnione pytanie teoretycznego i praktycznego znaczenia pracy.

W części pierwszej – „Tworzenie samorządu lokalnego na Ukrainie” zbadano główne teoretyczne i metodologiczne podejścia do tematu tworzenia samorządu lokalnego na Ukrainie.

W części drugiej – „Rola samorządu terytorialnego w systemie politycznym Ukrainy” – przeanalizowane zostały kierunki instytucjonalizacji samorządu lokalnego w systemie politycznym Ukrainy, zbadane instytucjonalne i prawne aspekty rozwoju samorządu lokalnego, scharakteryzowany system wyborów samorządowych.

W części trzeciej – „Przeprowadzenie reform” – dokonano przeglądu prawnego zabezpieczenia reformy samorządu lokalnego na Ukrainie, usprawiedliwiono wykorzystanie doświadczenia zagranicznego reformowania samorządu lokalnego na Ukrainie.

Część czwarta – „Wdrażanie i problemy reformy samorządowej” – poświęcona została realizacji i problemom reformy samorządowej na Ukrainie.

Rozdział piąty – „Wsparcie eksperckie reformy samorządu lokalnego na Ukrainie” – poświęcony jest eksperckiej ocenie reformy samorządu lokalnego na Ukrainie.

We wnioskach rozprawy doktorskiej podsumowane zostały wyniki badań, które mają znaczenie naukowo-teoretyczne i polityczno-praktyczne.